

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัญหา ความรู้และการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยเบาหวานที่มารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นวิจัยเชิงบรรยาย โดยทำการศึกษาในผู้ป่วยเบาหวานที่มาติดตามการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกอายุรกรรม โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 111 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับโรคเบาหวาน ปัญหาและการปฏิบัติตน ได้ผ่านการหาความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และทดลองใช้กับผู้ป่วย ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ป่วยกลุ่มตัวอย่างตามแบบสัมภาษณ์ พร้อมเก็บข้อมูลของแฟ้มประวัติของผู้ป่วยเพิ่มเติม โดยใช้เวลาระหว่างเดือนตุลาคม 2529-เดือนกันยายน 2530 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นเพศหญิงร้อยละ 66.67 และเพศชายร้อยละ 33.33 ส่วนใหญ่พบในกลุ่มอายุระหว่าง 45-59 ปี ถึงร้อยละ 58.56 สถานภาพสมรสส่วนมากเป็นคู่ ร้อยละ 74.77 ลักษณะอาชีพทำนาร้อยละ 32.43 รองลงมาอาชีพแม่บ้านร้อยละ 26.13 รายได้ของครอบครัวต่อปีอยู่ในช่วง 10,000-39,999 บาท พบมากที่สุดคือร้อยละ 43.24 ระดับการศึกษาส่วนมากจบชั้นประถมศึกษาร้อยละ 70.27 รองลงมาจบมัธยมศึกษาและไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 13.51 และ 11.71 ตามลำดับ นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 95.49 มีเชื้อชาติไทย ร้อยละ 93.69 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 72.07
2. ผู้ป่วยเบาหวานมีปัญหาที่เกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน ร้อยละ 81.98

ระยะเวลาป่วยที่น้อยที่สุดที่ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนคือน้อยกว่า 2 ปี มีภาวะแทรกซ้อนร้อยละ 18.98 ผู้ป่วยที่เป็นเบาหวานมากกว่า 10 ปี มีภาวะแทรกซ้อนทุกรายพบร้อยละ 19.80 มีปัญหาภาวะแทรกซ้อนของเบาหวานที่พบคือ ตาพิการ ไตพิการ ความดันโลหิตสูง มีแผลเรื้อรัง ซ้ำตามปลายมือปลายเท้า และหมดความรู้สึกทางเพศ ผู้ป่วยที่มีระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่า 150 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ พบร้อยละ 51.35 มารับการรักษาอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 84.68 ผู้ป่วยได้รับการสอนร้อยละ 74.77 ในจำนวนดังกล่าวมีเพียงร้อยละ 29.73 ที่สามารถปฏิบัติตามที่สอนได้ แต่ร้อยละ 45.04 ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสอนได้ โดยเฉพาะไม่สามารถปฏิบัติตามคำสอนได้ในด้านอาหาร การออกกำลังกาย การดูแลความสะอาดร่างกาย และการรับประทานยา ร้อยละ 32.43, 7.21, 4.5 และ 0.90 ตามลำดับ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อค้นหาข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยเบาหวานที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาและค้นหาปัญหาของผู้ป่วย เพื่อจะได้วางแผนให้การช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการ อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ มีข้อเสนอแนะและปัญหาในการศึกษาหลายประการ ดังนี้

1. การศึกษาต่อการปฏิบัติของผู้ป่วยเบาหวาน โดยการใช้อัฒานเปิดหรือเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและปัจจัยที่ผู้ป่วยไม่สามารถปฏิบัติตามในด้านการควบคุมอาหาร การออกกำลังกาย การรับประทานยาหรือฉีดยา และการดูแลสุขภาพทั่วไป

2. ผลการศึกษาที่ได้ จะนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับพยาบาล ในการจัดกลุ่มสอนแนะนำ ให้คำปรึกษาผู้ป่วยเบาหวานเกี่ยวกับปัญหาด้านการรับประทานอาหารโดยเฉพาะ และปัญหาด้านอื่น ๆ

3. จากการได้มีโอกาสได้สังเกตการณ์ และร่วมปฏิบัติงานที่คลินิกเบาหวานในระยะแรก พบปัญหาว่ามีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเบาหวานเพียงคนเดียว ซึ่งทำหน้าที่ทั้งตรวจรักษาและให้คำแนะนำ จึงได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยมีความรู้และประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วย

เบหฺวาน มาทำหน้าที่ในการสอน แนะนำและสาธิต และจัดทำโปรแกรมการสอนที่ชัดเจน
เกี่ยวกับวิธีการที่จะควบคุมเบหฺวานและป้องกันปัญหาแทรกซ้อน
